

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 18 Kwietnia v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 10 kwietnia.

Przez najwyższy dyplomata pod dniem 24 marca, Rzeczywisty Radea Tajny i Członek Rady Państwa, *Tutolmin*, w nagrodę długiej i gorliwej służby, najlaskawiej mianowany Kawalerem orderu ś. Równego z Apostołami Xiążęcia *Włodzimierza* pierwszej klasy wielkiego krzyża. (R. I.).

— Na zaświadczenie N. CESARZOWEY JEYMOŚCI MATKI, CESARZ JEJGOMOŚĆ raczył, radcę kolegialnego, *Kuzmińskiego*, dyrektora lombardu sankt-petersburskiego, najlaskawiej mianować radcą stanu.

— Radcy kolegialni, *Ster*, zostający w Pocztańcu Sankt-Petersburskim, i *Zotow*, zostający w Ministerjum Skarbu, zostali wyniesieni na radców stanu.

— Ministerjum spraw wewnętrznych, d. 17 marca, wydało Panu *Hillerowi Markiewiczowi*, mieszkańcowi wileńskiemu, dziesięcioletni przywilej, na maszyny jego wynalazku, służące do robienia cegły i innych rzeczy z gliny.

— Z *Rygi* pod d. 2gim kwietnia donoszą, że *Dźwina* od lodow wolną została d. 1go, i że nazajutrz już widziano przybywający do portu tego miasta pierwszy okręt, ładowany solą, a dogo myślają się, że ten okręt należy do negocyanta ryckiego *Schredera*. (J. d. S. P.).

— Prześliczny statek parowy, *Jerzy IV*, który w roku przeszłym żeglował pomiędzy *Sankt-Petersburgiem* a *Londynem*, teraz będzie chodził pod dowództwem angielskiego kapitana okrętowego, *Blaka*, pomiędzy *Sankt-Petersburgiem* a *Lubeką*. Ma przyśdź z *Londynu* do *Lubeki* d. 16 maja n. s., a ztamąd wywdzie do tu-tejszej stolicy 17 lub 18 maja n. s.. Odtąd regularnie będzie chodził pomiędzy temi dwoma miastami, co dwa tygodnie. Drogę tę będzie odbywał we czterech, a najwięcej w pięciu dniach. Tym sposobem niewypowiedzianie ułatwi się komunikacya *Rossyi* z *Niemcami* i całą *Euro-pą*. (P. P.).

— *Ryga* d. 2 kwietnia. Pieńki w przeszłym tygodniu wcale nie przedawano, dla tego, że sprzedający drożey prosić zaczęli, a po dawniejszey cenie oddają tylko ukraińską czystą pieńkę, po 108 r. z 10cią procentami zadatku i z dostawą na terminy. Lnem handel idzie pomyślnie: w przeszłym tygodniu przedano go około 2,000 bierkowców na miejscu, podług cen niżey położonych za gotowe pieniądze, licząc srebro 372 kop. Len biały *Krohn* 107 r. 90 k. bierkowiec. Pospolity *Krohn* 98 r. 30 k. Badsztusen geschnitten 80 r. Ristandryband 60 r. 10 k. Oleja przedano 200 bierkowcow po 66 r. na gotowe z dostawą na terminy. Wysły dotąd 2 okręty z wanczosami i innymi towarami do *Londynu* i *Bridport*. (G. H.).

(z Ruskiego Inwalida).

Wiedzy Carskosielskiego Pałacowego rządu, we wsi *Garrach*, wybuchnął d. 25 zeszłego lutego pożar, w domu włościanina *Jakowlewa*. W tym przypadku, kwaterujący w tymże domu szeregowy *Leyb-Gwardyi* półku *Preobrażeńskiego*

3go batalionu, *Krasniuh*, powodowany uczuciami miłości bliźniego, nie zważając na niebezpieczeństwo, na jakie narażał własne życie, wyciągnąwszy z płomieni matkę włościanina *Jakowlewa* i dwoje małoletnich jego dzieci, wyniósł je oknem z palącej się już izby; przy czém postradał swoje rzeczy i pieniądze.

Wypadek ten był doprowadzony przez Zwierzchność do wiadomości NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA, i JEJGO CESARSKA MOŚĆ, za tak odznaczający się postępek szeregowego *Krasniuha*, Najwyżey rozkazać raczył: awansować go na pod-oficera, dać medal z napisem: „za ocalenie ludzkości,” dla nuzszenia na wstążce orderu ś. *Włodzimierza*, i jednorazowie 300 rubli assygnacyami.

Wyjątek z dziennika podróży, w celu obejrzenia Obwodu *Erywańskiego* (*)

(z Telegrafa Moskiewskiego.)

1827 r. dnia 29 grudnia. JW. Jenerał wyjechał z *Erywanu*, w towarzystwie Arcybiskupa *Ormiańskiego Nersesa*, podpółkownika głównego sztabu *Zicharewa*, Adjutanta swego Barona *Wrangela*, jako też innych urzędników i kilku znakomitszych obywateli obwodu; tegoż dnia przybyli do wioski *Asztarak*, leżącej na prawym brzegu rzeki *Abarani*.

Nie daleko tej wioski postrzegliśmy pierwsze tłumy jazdy nieprzyjacielskiej, w dniu pamiętney bitwy 17go sierpnia.

Droga bardzo kamienista; powietrze z początku było mgliste; późniey zaczął padać śnieg rzęsiasty. Droga ku rzecze, ze skalistego brzegu schodząca, bardzo spadziasta: przez rzekę rzucony jest most, przecudnie zbudowany, na jednej większej i dwóch małych arkadach; 600 lat upłynęło, jak ten most wzniesiony, a jednak z całą poprawą, dotychczas jak nowy; pamięć o jego budowniczym, szanownym *Ormianinie Mucie*, dochowała się w tradycyi.

Wies *Asztarak* jest miejscem urodzenia Arcybiskupa *Nersesa*, czem się chlubić powinna. Czciogodny ten starzec tyle się troszczył o zgotowanie swoim spółziomkom trwałej pomysłności pod Rządem *Rossyjskim*, tyle dla nich uczynił, że imię jego bez zaprzeczenia do *Historyi* należy.

Położenie wioski zabudowanej w amfiteatr, otoczone ogrodami i winnicami, prześliczne; liczy się ona pomiędzy najpierwszemi w tym kraju, i mieściła w sobie dawniey przeszło 900 rodziny; lecz dotychczas ledwo jeszcze 100 rodziny powrócić zdołało. Budynki i ogrodzenia murowane są gruntownie i porządnie; jest tu 5 cerkwi. *Asztarak* może słynąć swoim wodociągiem od rzeki *Abarani*, zaczynającym się ztąd o wiorst 10, a podniesionym na 120 sążni nad poziom wody. Wodociąg ten wyróżniony jest w cyplu nadbrzeżnym; e-xytuje on od lat 800, wespół z pieczarami, wykutymi w skale, które służą dla mieszkańców za schronienie, w przypadku nieprzyjacielskich napadów. Wies ta wiele ucierpiała w czasie osta-

(*) Dziennik ten podróży utrzymywany był przez jednego z urzędników, którzy się znajdowali przy Jenerał-poruczniku *L. J. Krasowskim*, w czasie jego objeżdżania, powierzonego mu w zarząd obwodu *Erywańskiego*.

tniej wojny, od grasujących przez czas długi w jej okolicach wojsk perskich; nasi w niej nie byli.

Mieszka tu wiele krewnych Nersesa, a znamięty ten Arcybiskup nie wyrzeka się ich: w prostych kmięciach uznaje swoją familią, i tćm nowego błasku przyczynia swoim dostojęstwom.

Krewny jego, *Pedros Markarow*, często przywoził naszemu Jenerałowi, w najniebezpieczniejszych czasach, ważne papiery z Eczmiadzinu, i wiadomości z obozu nieprzyjacielskiego. Aby przekonać wierneOrmianina, że jego czyny nie są zapomniane, Jenerał wstąpił do jego pomieszkania; trzeba było widzieć zachwycenie *Markarowa*.

Kto umie cenić zasługi i je nagradzać, ten godzien jest mieć ludzi, duszą do siebie przywiązanym, i zawsze mieć ich będzie.

„Nie na tćm rzecz cała” wyrzekł mądry jeden człowiek, „aby sypać pieniądze; rozliczne są nagrody; a nigdy nie widział” powiada tenże, „ażeby kto pieniędzmi zyskiwał miłość. Napróżno kufry swe otworzysz, nie otworzywszy serca: serca drugich zawsze dla cię będą zamknięte. Czasem twoim, opiekowaniem się, wstawianiem się szafować powinienes; inaczej, cokolwiekbyś czynił, każdy pomyśli, że to pieniądze twoje — a nie ty. Dzielenie z innymi losu i życzliwość więcey sprawia skuteczniey, jak wszystkie pieniądze podarunki.

Rozczulającym jest zachwycenie oswobodzonych Ormian, i wyrażenia z serca i duszy pochodzące, któremi oni je wydają. Porównują tę krainę do weselnego domu, w którym wszystko upojone radością; opowiadają oni, że oddawna już oycowie na śmiertelnćm łożu zalecali dziecićm, aby dziwkęmi radośnym dozwonów, dali im w grobie wiadomość, kiedy weydzie dla Ormian słońce szczęśliwości, kiedy Rosssyanie wyzwolą ich z uciążliwego jarzma, i zgromadzą uciśnionych, rozproszonych synów Armenii.

Ostatnia wola oycy Nersesa była ta, ażeby on póty jego mogiły nie odwiedzał, póki się nie spełni *naygorętsze życzenie Ormian i nie podźwignie się uciemiężana od mahometanów święta religia chrześcijańska*; życzeniem Arcybiskupa było, zanieść modły na mogile oycowskiej, z Naczelnikiem Rosssyjskim; spełniło się to życzenie. O pół wiorsty od wioski leży odosobniony cmentarz familii Szachazizian-Kamsarakane: tam starzec zaprowadził Jenerała Rosssyjskiego i ze łzami w oczach, padłszy na kolana, zaniósł gorące modły do Wszechmocnego, na grobie swego oycy.

Po obiedzie dalej ruszyliśmy. Droga szła nie daleko owego pagórka, do którego ścigaliśmy d. 10 sierpnia jazdę nieprzyjacielską, i ztąd Jenerał nasz, po raz pierwszy, obejrzał położenie obszernego obozu Abbas-Mirzy.

Ujechawszy trzy wiorsty, przybyliśmy do wsi Mohni (10 dymów), gdzie jest klasztor ś. Jerzego Zwycięzcy i jego relikwije: całe są jeszcze cele mieszczących tam dawniej zakonników; kościół opasany wysokim murem równie lichy, jak sama wioszczka, ale przewyborney architektury. Kopuła i cała budowa są z kamienia ciosowego, bez żelaza i drzewa.

Klasztor ten wkrótce był zbudowany po Eczmiadzinie, a odnowiony przed 160 laty: bywa w nim dwa razy do roku (3ciej niedzieli po świątkach i we wrześniu) wielkie zgromadzenie pobożnego ludu; nie tylko Ormianie, ale nawet Tatarowie i Persowie, ciżbą tam się garną, uznając świętego Jerzego za wielkiego cudotwórcę, i nazywając go *Mohni* albo *Muhni*. Ztąd pięć wiorst liczą do wsi Chanawank (20 dymów); zamieszkują w niej Tatarowie, i tu jest majątek Izmaela Chana, który powrócił z niewoli; chowając w sercu pamięć dobroćliwości JW. Jenerała, nayusilniey prosił, aby go zaszczycił odwiedzeniem; życzenie jego zostało depełnionćm.

Jest tu zruynowany kościół Ormiański ś. Jana poprzednika; zbudowany był w jednym czasie z Eczmiadzinem, z górą 1500 lat temu, przez Grzegorza, Biskupa Armenii Wielkiej.

Architektura kościoła prześliczna; w presby-

teryum świątyni kopuła oparta jest na 12 kolumnach; ztąd prowadzą drzwi do obszerney dosyć kaplicy, gdzie są złożone relikwije, i do wielkiego kościoła. Nad tćm weyściem jest piękna rzeźba z kamienia, dosyć dobrze zachowana. Wielka kopuła głównego kościoła obala się; z obustron weyścia u góry, są dwie małe kapliczki, do których prowadzą schody, jakby przyklejone do ściany; wszakże 1500 lat upłynęło, a schody te całe.

Wioska Chanawank leży na prawym brzegu rzeki Abarani, na przeciw podnoża góry Karni-Jarecha. Przybyli tu starszyny Seydelińscy, z prośbą o uwolnienie Seydelińców, trzymanych pod strażą za łupieztwo, a Jenerał, przez wzgląd na wstawienie się Nersesa, i przez przychylność dla Izmaela-Chana, zadosyć uczynił ich prośbie.

Po wieczery wróciliśmy do Asztaraku; noc dosyć widna; mróz *Ruski*.

51 grudnia. Droga kamienista, ale dobrze utrzymana; tu na równinie leżał obóz Perski do 17 sierpnia; o wiorstę z drogi wznosi się kopiec, gdzie były założone baterye Perskie. W niewielkiej odległości, także na brzegu Abarani, wioska Uszahan, która przedtćm bardzo była rozległa, i łączyła się prawie z Asztarakiem; teraz w niej mało domów, a wiele rozwalin. Dosyć znaczna rzeczka Szahwert wypływa z góry Alfa-Hezu; dno jej skaliste; brzegi pochyłe, a przeprawa nie trudna; lecz przy uyciu do Abarani, brzegi strome i skaliste; dwie te rzeki, formują półwysep, na którym leży Asztarak i Uszahan. Wios Kizil-Tamur (56 dymów) malownicze ma położenie śród ogrodów, i zdaje się być zamożną; tu rzeczka Ampert niewielka; brzegi zupełnie pochyłe; dno kamieniste. Nie dojeżdżając do tej rzeczki, widać rozwaliny wielkiej wsi Ach-Tamir, śród ogronnych kamieni. Opodal na Alfa-Hezie, i w wąwozach tej góry postrzegają się zabytki wielkiej osady i fortyfikacye Teher-Daley nędzna wioska Franganus (35 dymów), starym opasana murem i basztami, z których dwie tylko ocalały z dawniejszey fortyfikacyi. Pod tą wioską płynie odnoga Abarani, i tuż zaraz uycie do niej Ampertu. Franganus zabudowana już nie na górach, ale na równinie Eczmiadzińskiej. Potćm wios Tatarska Ahunatum, w której mało jest mieszkańćw z czworokątną fortyfikacją: dalej na lewo ode drogi, wios Kwezanus i jeszcze w kilku mieyscach rozwaliny. Od Franganusa do Sardar-Abadu 28 wiorst.

1go stycznia 1828 roku. Ormianie, powodowani uczuciami wdzięczności i przywiązania do Rosssyan, na pamiątkę przeycia swego pod opiekę naszego Cesarza, prosili o pozwolenie wybudowania swoim kosztem cerkwi Greko-Rosssyjskiej w Sardar-Abadzie: na Nowy Rok postanowiono założyć tę świątynią, pod nazwaniem ś. Nikołaja-Cudotwórcy.

Wszystkie wojska, tu znajdujące się, były uszykwane w należytym porządku; o godzinie 9 po wysłuchaniu w wojskowo-pochodney cerkwi krymskiego półku pieszego obiedni, Jenerał nasz, Arcybiskup Nerses, wszyscy urzędnicy i znakomitsi obywatel wyszli na plac przed domem Chana, gdzie będzie wzniesiona ta cerkiew. Protojerey sewastopolskiego półku pieszego Tymoteusz Mokricki, celebrując miał stosowną mowę; mnóstwo mieszkańćw napełniało plac i pokrycia otaczających domów. Po skończeniu ceremonii odprawiono modły, a przy śpiewaniu mnogich lat dla *NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i całego NAYJAŚNIEJSZEGO DOMU*, w szeregach wojsk i w ciżbie pospółstwa rozlegało się: *ura!* a ściany twierdzy zadrżały od huku armat.

Mieszkańcy Eriwanu, nie raz widzieli uroczyste nasze obchody; dla mieszkańćw Sardar-Abadu niesłychanćm była widowiskiem świetna parada, na której dziwili się szykowności Rosssyjskiej. Po ukończoney paradzie, Jenerał wiozował wojownikćm Nowego-Roku, życząc dobroćliwemu naszemu *MONARSZE* mnogich lat zdrowia, a radośne *ura!* było ich odpowiedzią, którą pochwycili mieszkańcy, wysławiający *MONARCHĘ* swojego *O*piekuna.

Wszyscy urzędnicy i znakomitsi obywatele

zaproszeni zostali na obiad do komendanta twierdzy, półkownika Gwardyi *Chomutowa*; wieczorem była illuminacya. W ogrodzie Chana, na tém miejscu, gdzie stały baterye, które zburzyły mury *Sardar-Abadu*, spalono fajerwerk, który zachwycał licznie zgromadzonych mieszkańców, którzy nie widzieli nigdy podobnego widowiska.

Dnia 2 stycznia, przez *Eczmiadzin* powróciliśmy do *Eriwanu*. Niedaleko *Eczmiadzinu*, o 2 $\frac{1}{2}$ wiorsty, Jenerał z Arcybiskupem *Nerserem* i innymi członkami monasteru obejrzał miejsce, na którym budują pomnik wybawienia *Eczmiadzinu* w dniu 17 sierpnia 1827 roku, wznoszony przez klasztor pod sterem Arcybiskupa *Nersesa*.

O zeyściu *Uwoynia*.

Dnia 20 marca t. r. 1828 skończył dni żywota doczesnego, mając lat wieku 73, *Leon Jerzy syn Ignacego i Modesty z Szyrynów, z Montwiła Uwoyni*, dawnych woysk Polskich porucznik, później *Pisarz Grodzki Rosieński*, mąż, (jak wszystkim, co go znali, wiadomo) prawy, bogoboyny i wielki nauk miłośnik. Cnotliwe jego przez cały bieg życia postępowanie, przestawanie na mierności, brzydzenie się próżniactwem, oycowskie przywiązanie do włościan mająteczka *Zemigoły*, który miał od przodków w puściznie, niezmordowana ochota do uczenia się aż do samey śmierci, spokojność umysłu i słodki charakter duszy, zasługują bez wątpienia na to, ażeby krótki a dokładny rys życia jego, dla przykładu dobrych ludzi współczesnych, i dla pamiątki potomnych pokoleń, do publiczney wiadomości był podany. *W. G. M. C.*

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 8 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Okręt, który wypłynawszy dnia 4 marca z *Zante*, zawinął do *Tryestu*, przywiózł wiadomości, iż dnia 25 lutego władze jońskie uznały rząd grecki ustanowiony w *Eginie* przez *Hrabiego Capodistrias*, i że wypadek ten obchodzono wystrzegliwymi i innemi uroczystościami. Mieszkańcy wysp jońskich okazali ztąd jawnie radość swoję.

— Dnia 18 —

(z Gazety Lwowskiej.)

Oto jest traktat handlu i żeglugi, zawarty w *Brezylji* w d. 16 czerwca r. z. między *N. Cesarzem Jmcią Austrii*, a *Cesarzem Jmcią Brezylji*:

„W Imie *Przenajświętszey i Nierozdzielney Trójcy*.”

„*N. Cesarz Jmć Austrii i t. d. i Cesarz Jmć Brezylji i t. d.*, ożywieni życzeniem, zapewnić poddanym swoim korzyści z wzajemnego handlu i ułatwić wymianę wzajemnych wyrobów krajowych, zgodzili się, aby istotne przedmioty ich stosunków handlowych przez właściwy traktat handlu i żeglugi uregulować; i takowy oprzeć na zasadach konwencyi pod d. 30 czerwca r. z. przez obustronnych pełnomocników podpisanej i przez obie umawiające się *Wysokie strony* uprzednio przyjętej.

W tym celu mianowali na pełnomocników swoich.

N. Cesarz Austrii, *Klemensa Wacława Lothara Xięcia Metternich-Winneburg*, *Xięcia Portelli*, *Hr. Königswart i t. d.*, *Kawalera Złotego Runa*, *W. Krzyża Król. Węgierskiego orderu s. Szczepana*, *Krzyża złotego honorowego cywilnego orderu s. Jana Jerozolimskiego*, *Brezyljskiego orderu s. Krzyża południowego*, *Portugalskiego orderu Chrystusa*, i wielu innych orderów; *Kanclerza orderu wojskowego Maryi Teresy*, tudzież *Podkomorze-go i Rzeczywistego Taynego Radcę Cesarza Austrii*, *Ministra stanu i konferencyi i Kanclerza Domu, Dworu i Stanu*.

A Cesarz Jmć Brezylji, *Antoniego Telles de Silva*, *Menezes Caminha*, *Marg. Rezende*, *Granda Cesarstwa Brezyljskiego*, *Komandora orderu Chrystusa*, *Kawalera 1szej klasy orderu Ces. Austriac.*

Korony Żelazney i orderu s. Jana Jerozolimskiego, *Szambelana Cesarza Brezyljskiego*, *Członka Rady i nadzwyczajnego Posła i pełnomocnego Ministra przy Jego C. K. Apostolskiej Mości*:

Którzy uznawszy pełnomocnictwa swoje za dostateczne, zgodzili się na artykuły następujące:

Art. I. *Austryackie*, jakoteż *Brezyljskie okręty* używać będą, obopólney wolności handlu i żeglugi między poddanymi obudwóch *Wysokich stron* we wszystkich przystaniach, miejscach i krajach *Państw obudwóch*, które na teraz dla innych obcych narodów są otworzone lub w przyszłości otworzone zostaną.

Art. II. *Poddani obudwóch Wysokich stron* umawiających się, w skutek tey obopólney wolności handlu i żeglugi, mogą ze swemi okrętami zawijać do wszystkich przystani, zatok, bucht, miejsc do zarzucenia kotwic i na rzeki do każdego tychże należących krajów, tamże ładunek nabierać i takowy w miarę rozporządzeń celnych wywozić; mogą tamże przebywać, domy i składy najmować, odbywać podróże, handlować, otwierać sklepy, przewozić towary, kruszec i pieniądze bite, i interesa swoje albo sami, lub przez swoich kommisantów i sług handlowych sprawować, bez użycia do tego sensalów lub innych osób, bez niszczenia onym zapłaty lub żołdu, gdyby onych dobrowolnie nie używali; i w każdym przypadku tak sprzedający, jak kupujący zupełną mieć będą wolność, urządzać i ustanawiać ceny wszystkich towarów do krajów obudwóch *Wysokich* umawiających się stron wprowadzanych lub wyprowadzanych.

Art. III. Jednakże w skutek wzajemney ugody wyjętemi są od tego artykuły kontrabandy wojennej i przedmioty zastrzeżone *Koronom obudwóch* umawiających się stron; jakoteż handel nadbrzeżny od jedney przystani do drugiey, jak dalece składałby się z pódów krajowych lub obcych, na zużycie już oclonych; chociaż handel ten tylko statkami narodowemi może być prowadzony, wolno atoli będzie poddanym *Wysokich* umawiających się stron ładować towary na takie statki za złożeniem tey samey należytości.

Art. IV. *Statki i okręty poddanych obudwóch Wysokich* umawiających się stron, w przystaniach i miejscach na zarzucanie kotwic przeznaczonych drugiego kraju, nie będą żadnym innym wyższym opłatom pod nazwiskiem: od latarni morskiej, beczkowe, portowe, sterowe, od kwarantanny, lub innego jakiego bądź nazwiska, podlegały, tylko tym które poddani narodów, największe korzyści mających przy zawijaniu lub odbijaniu z tey samey przystani uiszczają lub w przyszłości uiszczają będą.

Art. V. Aby oznaczyć narodowość okrętów *austryackich i brezyljskich*, zgadzają się *Wysokie umawiające strony*, iż te okręty będą za *Austryackie* uznane, które są własnością poddanych *Austryackich*, i stosownie do ustaw *Austryackich* i rozporządzeń budowane, zapisane i osadzone; jakoteż z drugiey strony owe, które w *Brezylji* budowane i są własnością poddanych *brezyljskich*, przy czém kapitan i osada we trzech czwartych częściach składa się z poddanych *brezyljskich*, za *Brezyljskie* okręty będą uważane. Agdy *Cesarz Jegomość Austrii* żeglugę *brezyljską* ma zamiar ułatwiać, przeto obowiązuje się trzymać tymczasowie w zawieszeniu wykonanie ostatniey dyspozycyi, wszakże na każdy wypadek właściciel i kapitan powinni być *brezyljczykami*, a okręty opatrzone w potrzebne papiery i dokumenta w prawney formie sporządzone. (*d. c. p.*)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 5 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Pan Lafitte złożył d. 5 b. m. w biórze *Izby Deputowanych* petycją *Pana Leclerc*, *Kapitana* i byłego *Szefa kompanii gwardyi narodowej*, o przywrócenie tego korpusu.

Z 245 *Jeneratów Poruczników* i 550 *Jeneratów Majorów*, którzy służyli w roku 1814, pozostało tylko pierwszych 70, a drugich 60 w czyn;

ney służbie. Francya ma teraz 145 Jeneratów Poruczników i 292 Jeneratów Majorów. Między 182 półkownikami, będącymi w czynney służbie, dowodziło tylko 7 w wielkich woynach Francuzkich, a między 734 Podpułkownikami, Szefami szwadronów i batalionów znajduje się tylko 57 z dawnego wojska.

Donoszą z *Marsylii*, iż 9 statków korsarskich Algierskich krąży przy brzegach Sardyńskich.

Listy z *Liworny* pod d. 24 marca donoszą, iż rząd Francuzki najmuje tam statki przewozowe taniej, niż w *Marsylii*. Najęto ich już 25 na 3 miesiące.

— Dnia 8 —

Wczora przewodniczył Krol Jmć na Radzie Ministrów, a potem odprawił trzygodzianną radę gabinetową, na której się znajdowali: Xiążę *Delphin*, Ministrowie Sekretarze Stanu, oprócz Ministra spraw duchownych; Parowie i Ministrowie Stanu: Baron *Portal*, Xiążę *Levis* i Vice-Hrabia *Lainé*, Deputowany i Minister Stanu Hrabia *Noailles*, oraz Deputowany i Rada Stanu Pan *Bordeau*. Słychać, iż nowy projekt do prawa względem druku był przedmiotem narad.

Drugą petycją o przywrócenie gwardyi narodowej Paryzkiej, podał Izbie Deputowanych P. *Fassal*, członek teyże Izby, imieniem pewnego kupca tutejszego.

ANGLIA.

Londyn dnia 7 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia 4 b. m. odprawiła się rada gabinetowa, i trwała do godziny 6tej wieczorem. Wkrótce potem posłowie austriacki i pruski długo się naradzali z hrabią *Dudley*.

Xiążę *Liwen*, poseł Cesarsko-Rossyjski przybył dziś z *Brighton* do tutejszey stolicy, wraz z radcą poselstwa *Potemkinem* i sekretarzem poselstwa *Labeńskim*.

Naywiększa czynność panuje teraz w portach i zbrojowniach naszych. Do *Woolwich* postano rozkaz przysposobienia dział dla 6 okrętów liniowych; oprócz tego kupują znaczną ilość rozmaitych potrzeb. Wezwano publiczność do dostawy 100,000 galonów rumu; a że zawarty dawniej układ o dostawę 150,000 galonów niezupełnie jeszcze został uskuteczniiony, podniosła się więc cena rumu. Cena saletry spadła na 24 szylingów, i wiele jey przedano.

Listy, które rząd nasz odebrał od Pana *Fryderyka Adam*, Lorda naczelnego kommissarza wysp Jonskich, tę tylko ważną wiadomość obeymują, iż Porta ofiarowała Grekom zawieszenie broni. Listy prywatne dodają, iż Grecy przyjęli ten rozkaz; co jednak mało wiary znajduje.

Admiralicya odebrała wiadomość, iż wojsko angielskie z Portugalii przybyło dziś do *Portsmouth* na 3 okrętach liniowych; jazda przybędzie wkrótce na statkach przewozowych.

TURCYA.

Od granic tureckich d. 26 marca.

(z Gazety Warszawskiej).

List ze *Szambutu* pod d. 11 b. m. wyraża: „Wojska tureckie ciągną w różne strony, i pospolite ruszenie, które szczególniej w okolicach stolicy naydzielniej przychodzi do skutku, przybiera znaczącą postawę przez przybycie kilku tysięcy *Timaryotów* i *Seymenów*. Jest to rodzaj kontyngensu, dostawianego przez familie, którym nadane są pewne dochody z domów i dóbr, a które za to w miarę tych dochodów obowiązane są dostarczać podczas woyny pewną liczbę ludzi na koniach, i oddać ich pod rozkazy *Sandsakbejów*. Zaciąg wojska regularnego idzie także z pośpiechem, tak, iż gdyby ostatnie wiadomości z Anglii nie czyniły nadziei pokoju, i gdy-

by przybycie Hrabiego *Guillemot* do *Korsu*, gdzie i inni Posłowie zebrać się mają, i dokąd Porta dla układów przedsięwzięta wyprawić *Hasmey Beja* i *Hatem-Effendego*, nie obiecywało jakiego ułatwienia, wypadłoby uważać wybuchnienie woyny za nieuchronne i blizkie. Wśród tych uzbierań i wieści o pokoju, Porta nie odstępuje od użytych swoich środków, utrudniając żeglugę i prześladowając Chrześcian. Zdaje się owszem, iż zachowuje większą, niż dawniej, surowość w uciążliwych warunkach, pod którymi wydaje firmy do żeglugi na morze Czarne, i że duch prześladowania wynajduje codzien nowe przykrości dla nieszczęśliwych Ormian Katolików. Córki nayznakomitszych familii bywają przymuszane do weyscia w związki małżeńskie z naylichszymi mężczyznami sekty *Monofisytów*, przy czem xięża tey sekty obchodzą się tak okrutnie, iż sami nawet mużulmani litują się nad nieszczęśliwymi. Zakonnice, które jeszcze 24 lat nie skończyły, bywają również przymuszane do dania ręki swojej monofisytom. Nie ma względu na żadne przełożenia rodziców, i zaślubienie odbywa się wśród płaczu i narzekania familii. Zakonnice zaś, które mają przeszło 24 lat, wysyłają się małemi statkami na wygnanie.”

Listy z *Zante* pod d. 20 marca donoszą co następuje: „Od d. 8 b. m. wszystkie okręty Greckie, tak kupieckie, jako też wojenne, znajdujące się w porcie tutejszym, mogą wywiesić narodową banderę swoję, co dowodzi, iż nowy rząd Grecki pozyskał zaufanie. Dowiadujemy się oraz, iż szacunek, jaki Grecy okazują Hrabieciu *Capodistrias*, jest nieograniczony i powszechny; iż rozkazy jego wypełniają się z uszanowaniem, i że w każdej części kraju wszystkie interessa nabierają tey regularności, której dawniej wcale nie widziano. Hrabia *Capodistrias*, który udał się z *Eginy* do *Napoli di Romania*, miał znów wrócić do *Eginy*. Żaden okręt Grecki nie może wypłynąć z jakiegokolwiek portu, jeśli pierwiej nie da rządowi rękoyami względem zamiaru żeglugi swojey, i nie otrzyma upoważnienia od Prezesa.”

Słychać, iż Hrabia *Capodistrias* domagał się od rządu Jonskiego pożyczki 100,000 piastrow Hiszpańskich, i na bezpieczeństwo oddaje wszystkie swoje dobra familyne.

Odebrany w *Bukarescie* list z *Nissa* donosi, iż oddział wojska Tureckiego z *Widdynu* chciał weyść do Serwii, lecz Xiążę *Mitosz-Obrenowicz* oparł się powiększeniu osad Tureckich w Serwii; gdy zaś przełożenia jego uczynione władzom Tureckim były nadaremne, i kilka tysięcy żołnierzy Tureckich przeszło granicę prowincyi, mieszkańcy Serwii powstałi, uderzyli na wojsko Tureckie, i przymusili je do ucieczki. Nie mało krwi z obu stron wylano. Basza *Widdyński*, który tém wojskiem dowodził, poległ, a Xiążę *Mitosz-Obrenowicz* został mocno raniiony.

Doniesienie Koncertowe.

W dniu 23 t. m. kwietnia, *J.P. Ignacy Reut*, Artysta znany Prześwietney Publiczności ze swego talentu, będzie miał honor dać wielki koncert na skrzypcach; między wielu dziełami muzyki, które ma zamiar exekwować, są warjacje *Mayzedera*, dedykowane naystawnieyszemu skrzypakowi *Paganiniemu*, odegrywane przez Autora w *Wiedniu*, w *Paryżu* i w innych miastach zagranicznych po kilkanaście razy, a zawsze przyjęte z naywiększym upodobaniem.

Pozwolono drukować.

Z polecenia *J.W. Litewskiego* Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Rada Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

KURYERA LITEWSKIEGO N^{OV} 47.

Wilno dnia 18 Kwietnia v. s. 1828 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O zostawieniu w swojej mocy wypłat, podwójnych pensy, uczynionych wedle ukazu 31 stycznia 1823 roku.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat słuchali przełożonego przez Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości P. Taynego Radcę, Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, dla należytego wypełnienia, wypisu z protokółów Komitetu Ministrów 5 i 22 listopada 1827 roku, w następnym brzmieniu: na posiedzeniu 5 listopada słuchana była zapiska Sprawującego obowiązek Kontrolera Państwa pod datą 1go listopada z N. 1583. (z Kancellaryi), wciągnięta do protokołu Komitetu pod N. 1911, o zostawieniu w swojej mocy wypłat podwójney pensy, uczynionych wedle ukazu 31 stycznia 1823 roku, w Ukazie Rządzącego Senatu pod dniem 31 stycznia 1823 r., rozestany po wszystkich miejscach, wypisany Naywyższy rozkaz, objawiony Senatowi przez Ministra Sprawiedliwości, w następnym brzmieniu: „JEGO CESARSKA MOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu Ministrów Naywyżey rozkazać raczył: postanowić za powszechne prawidło, żeby Urzędnikom, naznaczonym do spełniania obowiązków na miejscach wakujących, nim nastąpi formalne ich na tych miejscach utwierdzenie, albo, nim inni na te miejsca przeznaczeni zostaną, wydawana była płaca, do tych obowiązków przywiązana.” Ukaz ten przyjęto dla spełnienia w Ministeryach i innych miejscach rozmaicie: jedni sądzili, że przezeń rozwiązuje się wydanie wyznaczeń za dwa obowiązki, bez uproszenia na to osobnego podpisanego ukazu, i dla tego, poruczając tymczasowim spełnianie wyższych, lub równych obowiązków z zostawieniem i przy obecnych, wydawali pensyą za dwa miejsca, a inni w podobnychże zdarzeniach wydawali pensyą tylko za jeden którykolwiek obowiązek. Spełniający obowiązek Kontrolera Państwa, dostrzegłszy to rozmaite spełnianie i porównawszy z istniejącymi prawami, gdy znalazł, że ukaz Rządzącego Senatu 31 stycznia nie odmienna 2 punktu Naywyższego Reskryptu 21 grudnia 1815 r. na imie zesłego Jenerał Feldmarszałka Xięcia Sałtykowa danego, przez który zabroniono dawać Urzędnikom pensy za dwa miejsca bez Imiennego Ukazu z Naywyższym podpisem, — przedstawił o tém Rządzącemu Senatowi, azali nie podoba się jemu, zostawiwszy uczynione już za upłyniony czas wypłaty w swojej mocy, dla jednostaynego na przyszłość spełniania, zalecić wszystkim miejscom, że ukaz 31 stycznia 1823 roku nie powinien

bydź uważany za rozwiązanie płacenia pensy za dwa lub więcej obowiązków, i że odtąd na przyszłość, co się tycze wydawania dwóch i więcej wyznaczeń, należy trzymać się Naywyższego reskryptu roku 1815. Tymczasem pod wiedzą Kontrolera Państwa takową wypłatę podwójnych pensy w tymże czasie wstrzymał. Przedstawienie to po rozpatrzeniu w im Departamencie Rządzącego Senatu, z powodu różności głosów Senatorów, przeniesione zostało do Powszechnego Zebrania, w którym także zasły rozmaite zdania: większa część Senatorów zgodziła się z przedstawieniem Spełniającego obowiązek Kontrolera Państwa, a niektórzy mniemali, że ukaz 31 stycznia 1823 roku rozwiązuje wypłatę pensy za dwa i więcej miejsc. Nakoniec Rządzący Senat po zgodzeniu tych zdań ukazem 24 przeszłego października dał wiedzieć Sprawującemu obowiązek Kontrolera Państwa, że stosownie do przedstawienia jego zalecono wszystkim miejscom i osobom, że ukaz 31 stycznia 1823 r. nie powinien bydź uważany za rozwiązanie wypłaty pensy za dwa lub więcej obowiązków, i że odtąd na przyszłość, co się tycze płac za dwa i więcej miejsc, trzymać się należy 2 punktu Naywyższego reskryptu 21 grudnia 1815 roku, Co zaś do zostawienia w swojej mocy wszystkich już uczynionych podług ukazu 31 stycznia 1823 roku wypłat podwójnych pensy poruczyć sprawującemu obowiązek Kontrolera Państwa, w razie, jeśliby uznał to za potrzebne, aby prosił na to Naywyższego rozwiązania. Sprawujący obowiązek Kontrolera Państwa, przedstawując to Komitetowi Ministrów ze swojej strony sądzi rzeczą sprawiedliwą, zostawić w swojej mocy wszystkie uczynione wypłaty podług ukazu 31 stycznia 1823 roku, jedynie z tego względu, że te wynikły z niedokładnego w ogłoszonym przez Ministra Sprawiedliwości Naywyższym ukazie wyrażenia, utwierdzonego w tym przedmiocie postanowienia Komitetu Ministrów 7 października 1822 r. i 9 stycznia 1823, jak się to jasno okazuje i z rozmaitych zdań w samym Rządzącym Senacie zasłych. Komitet, dostrzegając, że niewyrozumienie w spełnieniu Naywyżey potwierdzonego postanowienia Komitetu Ministrów 7 października 1822 roku wynikło z niedostatecznego wyrażenia w ogłoszonym przez Ministra Sprawiedliwości Naywyższym ukazie, i że niewyrozumienie to, uczynionem przez Rządzący Senat, na przedstawienie Spełniającego Obowiązek Kontrolera Państwa, rozrządzeniem poprawione już zostało, podawał wszystkie uczynione dotąd podług ukazu 31 stycznia 1823 roku wypłaty pensy za dwa lub więcej obowią-

zkow, zostawić w swej mocy i żadnego uzyskania z nikogo w tej rzeczy nie czynić; na co też wyjednać Najwyższe zezwolenie. Na posiedzeniu 22 listopada objawiono Komitetowi, że CESARZ JEGOMOSĆ na postanowienie Komitetu zezwała. Komitet postanowił: komunikować o tem dla wypełnienia Sprawującemu obowiązek Kontrolera Państwa przez wypis z protokołu; dając wiedzieć również przez wypisy wszystkim Ministrom i Zarządzającym Ministerjami, dla wiadomości; Rozkazali. o wyżej wypisanym, Najwyżey potwierdzonym postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dać wiedzieć wszystkim Gubernialnym i Obwodowym Rządcom oraz Skarbowym Izhom i Expedycjom i miejscom Urzędowym przez ukazy, również też przez ukazy zawiadomić Wojennych Jenerał Gubernatorów, Jenerał Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających i sprawami cywilnymi, Naczelników miast i Naczelników Obwodowych, oraz Woyska Dońskiego Nakaźnego Atamaną; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i Powszecznych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Grudnia 27 dnia 1827 roku. (Z 1go Departamentu).

O ponowieniu wszystkim Rządcom Gubernialnym, żeby Sądom Powiatowym zaleciły, aby te same przez się artykułów czynszowych z okładu nie wykreślały.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, że spełniający obowiązek Moskiewskiego Ober-Forsztmeystra, przedstawia Ministerjum Skarbu o wykreśleniu z okładu będących pod Leśnym zarządzeniem sianożęci Moskiewskiej gubernii, Bohorodzkiego powiatu ekonomiczney Zapanorskiej włości, znajdujących się przy wsiach Sobolewéy i Ostaszkowey w 5tey części, które, również jak i gay bronny z powodu rośnienia w nim opałowego lasu, na osnowie Najwyżey confirmowaney Instrukcyi dla Leśnych Kommissyy 25 punktu, obrócone zostały na użytek włościan. Sianożęci zaś przez Bohorodzki Powiatowy Sąd w roku 1819 z czynszu są wykreślone i nie oddają się w dzierżawę. Z wiadomości podanych z rozrządzenia Departamentu Majątkow Państwa od Moskiewskiego Cywilnego Gubernatora, okazało się, że w pomienioney 5tey części, las wzrasta istotnie opałowey, i od roku 1819 znajdujących się w niej sianożęci, używali włościanie wsi Sobolewey i Ostaszkowey bez żadney opłaty, ukazując z powodu niedogodności w rośnieniu trawy, na samych tylko niskich i błotnistych miejscach wcale małą ilość siana, i to na podścielkę, a nie na karm dla bydła; na czynsz zaś, w ciągu tego czasu nikomu ich nieoddawano. P. Minister Skarbu, uważając, że wspomniona 5ta część wydzielona z lasow, należących do włościan wsi Sobolewey i Ostaszkowey, obrócona została na użytek tychże włościan, na mocy Najwyżey potwierdzoney 18 sierpnia 1803 roku Instrukcyi dla Leśnych Kommissyy 25 punktu, w którym powiedziano: z opałowych lasow piątych części wydzielać nie należy; podaje znajdujące się w niej sianożęci, których teraz używają włościanie pomienionych wsi, wykreślić z czynszowego okładu, i o tém przedstawić Rządzącemu Senatowi; z resztą ponieważ Bohorodzki Powiatowy Sąd pomienione sianożęci jeszcze w roku 1819, bez rozwiązania wyższej Zwierzchności wykreślił z czynszu, za co należałoby go poddać odpowiedzialności; lecz gdy to

uczynione było przed nastaniem Najwyższych Manifestów 1 stycznia i 22 sierpnia 1826 roku, przeto zostawić to bez dalszego poszukiwania, a tymczasem, azali się nie podoba Rządzącemu Senatowi ponowić po wszystkich miejscach, aby powiatowe Sądy w żadnym razie same przez się czynszowych artykułów z okładu nie wykreślały. Rozkazali: pomienione sianożęci, zgodnie z przedstawieniem P. Ministra Skarbu, z czynszowego okładu wykreślić; a czynność Bohorodzkiego Powiatowego Sądu, który bez rozwiązania wyższej Zwierzchności wykreślił w roku 1819 sianożęci te zpod czynszu, zostawić na mocy Najmilszich Manifestów 1 stycznia i 22 sierpnia 1826 roku, bez dalszego poszukiwania, ponawiając wszystkim Gubernialnym Rządcom, ażeby Sądowi Powiatowym zaleciły, iżby te w żadnym razie same przez się czynszowych artykułów z okładu nie wykreślały. I o tém do Moskiewskiej Izby Skarbowey i do wszystkich Gubernialnych Rządow posłać ukazy, a również przez ukaz uwiadomić P. Ministra Skarbu. Grudnia 28 dnia 1827 roku (Z 1go Departamentu.)

O tém, jakić powinien zajmować miejsce w Urzędzie do Naboru Rekrutskiego i w Kommissyi narodowego opatrzenia w żywność, sprawujący obowiązek Wice-Gubernatora.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu P. Zarządzającego Ministerjum Spraw wewnętrznych, iż Rządzący Senat przy ukazie przesłał do niego, dla spólnego roztrząśnienia z Ministrem Skarbu, raporta Moskiewskiego Cywilnego Gubernatora i tameczney Izby Skarbowey, proszących rozwiązania: jakie miejsce powinien zajmować w Urzędzie do Naboru Rekrutskiego i w Kommissyi Narodowego Opatrzenia w żywność, Spełniający obowiązek Moskiewskiego Wice-gubernatora, Starszy Radea Izby Skarbowey Kryłow, t. j. czy powinien w Urzędzie do Naboru Rekrutskiego siedzieć wyżej Prezydenta, a w pomienioney Kommissyi wyżej Powiatowych Marszałków? Powodem do tego zapytania, jak widać z doniesienia Izby Skarbowey, był postępek Prezydenta Izby Kryminalney Balka, który na podanym sobie do podpisania protokule Rekrutskiego Urzędu, podpisał się wyżej od spełniającego obowiązek Wice-Gubernatora, nie zważając na to, że w tymże samym protokole na tytułowey karcie był on napisany niżej. P. Minister Skarbu, z którym P. Zarządzający Ministerjum Spraw wewnętrznych komunikował się względem tej sprawy, odezwał się, że jego zdaniem: osoby, o których wynikało wyrażone pytanie, obowiązane są w podobnych razach siedzieć, nie podług rang, ale podług miejsce, przez nich zajmowanych, uznając zresztą pytanie to za wcale mało ważne. P. Zarządzający Ministerjum Spraw wewnętrznych ze swojej też strony znajdował, że pytanie to nie zasługuje na to, żeby utrudzać przez nie wyższą Zwierzchność, tém bardziej, że i w prawach jest jasne tego rozwiązanie: według ukazu r. 1811 września 16 i r. 1816 grudnia 4 Wice-Gubernator powinien w Urzędzie Naboru Rekrutskiego zajmować miejsce niżej Gubernialnego Marszałka, a wyżej Prezydenta Izby, na mocy Najwyżey utwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów 25 października 1824 r. Starszy Radea Izby skarbowey w zdarzeniu niebytności, oddalenia się, lub choroby Wice-Gubernatora, zastępuje jego miejsce we wszystkich częściach; a w powszechnem urządzeniu Ministerjów § 374, powiedziano: „nikt nie powinien uważać za uhlżenie sobie, kiedy, będąc starszym z rangi, w porządku służby podległym zostanie

młodszemu." Stosownie do tych wyraźnych postanowień, nie podlegało żadney wątpliwości, że Kollegialny Radca Kryłow, jako zajmujący w Urzędzie Rekrutkiego Naboru miejsce Wice-Gubernatora, powinien być siedzieć i podpisywać się wyżej Prezydenta Izby Kryminalney Balka, chociaż ten ostatni z rangi starszy jest od niego. Również i w Komissyi narodowego opatrzenia w żywność zastępujący miejsce Wice-Gubernatora, powinien siedzieć wyżej od powiatowych Marszałków bez względu na jakąkolwiek ich rangę; gdyż zasiadają tam, nie podług rang, lecz podług urzędów swoich, z których, na mocy urzędzenia Guberniów, urząd Wice-Gubernatora liczy się w 5tey, a Powiatowych Marszałków w 7mey klasie. P. Zarządzający Ministerjum Spraw wewnętrznych, takową opinią jego przedstawiając na rozpatrzenie Rządzącego Senatu, sądzi rzeczą potrzebną dodać, że chociaż za назначeniem teraz Wice-Gubernatora do Moskwy, rozwiązanie wyżej wspomnionego pytania stało się dla tameczney Gubernii prawie niepotrzebnym, lecz gdy podobna okoliczność może zdarzyć się i w innych Guberniach, pytanie to z istoty swojej tak mało ważne, może niejednokrotnie nawet wynikać; dla zapobieżenia czemu, czy niepodobna się Rządzącemu Senatowi uczynić w tym przedmiocie powszechnego postanowienia. **R o z k a z a l i:** uznając wyżej wyrażone wnioski PP. Zarządzającego Ministerjum Spraw wewnętrznych i Ministra Skarbu, że Spełniający obowiązek Wice-Gubernatora, w zdarzeniu niebytności, oddalenia się lub choroby Wice-Gubernatora, zastępując jego miejsce, powinien siedzieć w Urzędzie do naboru Rekrutkiego wyżej Prezydentów Izb, a w Komissyi narodowego opatrzenia w żywność wyżej powiatowych Marszałków — za gruntowny, dla należytego podług niego, w potrzebnych zdarzeniach wypełnienia, do Moskiewskiego Cywilnego Gubernatora, do tamecznego Gubernialnego Rządu i Skarbowey Izby posłać ukazy; również przez ukazy dla pilnowania się w podobnych zdarzeniach, dać wiedzieć innym Rządom Gubernialnym i zawiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów, Naczelników miast i miejsca urzędowe; a do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i Najswiętszego Rządzącego Synodu przesłać uwiadomienia. Grudnia 30 dnia 1827 roku. (Z 1go Departamentu.)

O porządku, jakim sposobem trzymani pod strażą mogą posyłać do miejsc Urzędowych prośby we własnych sprawach.

Rządzącemu Senatowi P. Ober-Prokurator i Kawaler przełożył na prawne rozpatrzenie raport Pskowskiego Gubernialnego Prokuratora do byłego Ministra Sprawiedliwości, Jenerała piechoty i Kawalera Xięcia Dymitra Iwanowicza Łobanowa-Rostowskiego, że Powszechne Zebrańie Rządzącego Senatu Sanktpetersburskich Departamentów, po wysłuchaniu zapiski ze sprawy, o pozwolenie trzymanym pod strażą pisania apelacyynnych żądań we własnych sprawach, postanowiło: że trzymanym pod strażą, którzy ostatecznymi wyrokami nie są pozbawieni jeszcze cywilnych praw, nie wypada odejmować sposobów do działań na piśmie, tak majątku, jak i osoby ich tyjących się, i dla tego nie należy wzbraniać im, w tym miejscu, gdzie są trzymani, pisać wszelkiego rodzaju papierów, prawami niezakazanych, a jedynie majątku i osoby ich tyjących się; lecz dla odwrócenia wszelkiego przy tém nadużycia ponowić Gubernialnym Prokuratorom, którym, podług 405 artykułu Urządzenia o Guberniach, powierzony jest dozór nad utrzymywaniem więźniów, żeby wszystkie te pisma nie inaczej były odsyłane, jak po przejrzeniu ich przez Gubernialnego Prokuratora i przez jego pośrednictwo: gdyż trzymani pod strażą nie mogą, podług ukazu r. 1814 czerwca 24 być uwalniani dla po-

dania tych pism do miejsc Urzędowych, albo dla odesłania ich przez pocztę; i o tém przepisało postanym do Pskowskiego Gubernialnego Rządu ukazem dnia 18 kwietnia tegoż roku. Gubernialny Prokurator, w celu spełnienia takowego postanowienia Rządzącego Senatu, i z powodu ciągłego pobytu jego w mieście Gubernialnym, uznaje za rzecz potrzebną, zalecić Strapczym Powiatowym Pskowskiej gubernii: żeby ci w każdym zdarzeniu, kiedy trzymany pod strażą w powiatowym mieście, uzna rzeczą konieczną podać swoją prośbę, albo żałobę do miejsc Urzędowych i osób, spełniających obowiązki w tém mieście, gdzie on jest trzymany, lub przesłać je do znajdujących się w innych miastach; tedy Strapczowie, przyjąwszy od trzymaney osoby przygotowaną podług wydanej formy i zaadresowaną do Urzędowego miejsca, lub do Urzędowej osoby prośbę, bez zwłoki i niezawodnie pierwszą pocztą przesyłali do Prokuratora, po odebraniu której obowiązkiem jego będzie przejrząwszy prośbę odesłać stosownie do adresu przy swoim odniesieniu się. Jeżeli zaś przy rozpatrywaniu nadesłaney do tegoż Prokuratora prośby, znajdzie się w niej taki przedmiot, z przyczyny którego prośba nie może być dopuszczona do podania, tedy takowe będą przez Prokuratora zwracane Strapczym powiatowym, dla oddania tym, od kogo były podane, z wyrażeniem przyczyn nie dania uwagi na te prośby. Lecz nie przystępując do wypełnienia tego Prokurator prosił na to u P. Ministra Sprawiedliwości dla rozwiązania zalecenia; ponieważ w pomienionym ukazie Rządzącego Senatu o działaniach przez Powiatowych Strapczych nie wspomniano, lecz to z powodu miejscowych okoliczności okazuje się wcale nieodbitym, a razem z tém podawał na rozpatrzenie P. Ministra Sprawiedliwości i to, azali się nie podobna rozkazać, dla uniknienia próżnego w przesyłaniu prośb utrudzenia i straty czasu, rozpatrywać i podawać od trzymanych w powiatowych miastach pod strażą osób, prośby do urzędowych miejsc i osób tego miasta, gdzie oni są trzymani, przebywającym w tych miastach Powiatowym Strapczym, bez poprzedniczego przedstawiania ich Prokuratorowi na rozpatrzenie: gdyż takowe prośby w razie nieuważenia ich przez urzędowe miejsce mogą być wygodnie bez nie potrzebney korespondencyi zwracane przez Strapczych tym, od kogo przyyda; **R o z k a z a l i:** Pskowskiemu Gubernialnemu Rządowi dać wiedzieć, iż Rządzący Senat wyżej wyrażony wniosek tamecznego Gubernialnego Prokuratora znajdując gruntownym, utwierdza. Ażeby zaś w wypełnieniu Ukazu Rządzącego Senatu 18 przeszłego kwietnia podobne utrudzenie, jak wyrażono w raporcie Pskowskiego Gubernialnego Prokuratora zayść nie mogło i w innych Guberniach, o tém postanowieniu Senatu, dla postępowania podług niego w razie potrzeby, dać wiedzieć Ukazami wszystkim Gubernialnym Rządom, Izdom Kryminalnym, i zawiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów, Naczelników miast i miejsca Urzędowe; a do Najswiętszego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. Grudnia 31 dnia 1827 roku. (Z 1go Departamentu.)

O zaleceniu Izdom Cywilnym i innym miejscom, ażeby żadne piśmienne zobowiązania się kolonistów nie były przyznawane bez pozwolenia ich Zwierzchności.

Wedle Ukazu Jego CESARSKIEY MOŚCI

Rządzący Senat słuchali raportu P. Zarządzającego Ministerium spraw wewnętrznych, że Główny Opiekun kolonistów Południowego kraju Rosyi, Jenerał - Porucznik Inzow przedstawił mu, że będący pod zawiadywaniem jego koloniści, przeciw Instrukcyi danej przez byłą przy Rządzącym Senacie Expedycyą Gospodarstwa Państwa opieki cudzoziemców i wiejskiego gospodarstwa, dla wewnętrznego zarządzania w osadach Noworossyjskich, przez którą zabroniono kolonistom samym przez się wchodzić bez wiedzy i pozwolenia Zwierzchności w piśmienne zobowiązania, przyznają w rzeczy swoich obrotów pożyczkowe i inne tranzakta bez jej wiedzy, i że chociaż on odnosił się do cywilnych miejsc Urzędów Noworossyjskiego kraju i Bessarabskiego Obwodu, gdzie osiedleni są koloniści, żeby nie były przyjmowane od nich do przyznania takowe akta, lecz to zostaje bez wypełnienia ze strony tych miejsc, a tym czasem koloniści z przyczyny nieznanomości ustanowionego na zawieranie tego rodzaju tranzaktów porządku i form, wpadają z uciążliwością i stratą dla siebie w procedera. Główny opiekun kolonistów, nie znajdując dostatecznych środków do utrzymania kolonistów, żeby nie wchodzili w piśmienne zobowiązania bez pozwolenia swojej Zwierzchności, jeżeli te miejsca i osoby, do których przyznawanie takowych aktów należy, będą je dopuszczaly do tego, podaje za rzecz nieodbitnie potrzebną, żeby całą odpowiedzialność za naruszenie ustanowionego na przyznawanie między kolonistami piśmiennych tranzaktów porządku, włożył na te miejsca i osoby. Osiedleni w Rosyi koloniści, na osnowie Najwyższego Manifestu 1763 roku lipca 22, powinni podlegać naszemu cywilnemu prawu, i we wszystkich sprawach sądzą się podług tychże samych praw i ustaw, podług których skarbowi nasi włością. Ukazem 14 lutego 1761, pozwolono skarbowym włościom w razie pożyczki pieniędzy lub towaru dawać od siebie pożyczkowe pisma, lecz nie inaczej, jak za pozwoleniem tych miejsc pod zawiadywaniem których zostają. Z takimże warunkiem służy to prawo i kolonistom; a i sama istota praw względem kolonistów, którzy, żyjąc na skarbowych ziemiach, obowiązani opłacić Skarbowi długi swojego osiedlenia, niedozwała im wchodzić w takie zobowiązania, z powodu których i wziąć u nich nie masz czego, nie obróciwszy na to skarbowej własności. Z tych przyczyn P. Zarządzający Ministerium Spraw wewnętrznych znajduje rzeczą nieodbitnie potrzebną zobowiązać, kogo należy, stosownie do wspomnianego ukazu, żeby nie były przyznawane żadne piśmienne zobowiązania kolonistów bez dozwolenia ich Zwierzchności; w zdarzeniu zaś naruszenia tego porządku, całą odpowiedzialność za to włożyć na osobę lub miejsce, utwierdzające akt, który jako uczyniony przeciw ustanowionemu porządkowi powinien być uważany za nieważny; o czém przedstawiając Rządzącemu Senatowi upraszał o rozporządzenie. **R o z k a z a l i:** zgodnie z przedstawieniem P. Zarządzającego Ministerium Spraw wewnętrznych, cywilnym miejscem urzędowym tych guberniy, gdzie są osiedleni koloniści, zalecić, żeby na mocy Ukazu 14 lutego 1761 roku żadne piśmienne zobowiązania kolonistów nie były przyznawane bez pozwolenia ich Zwierzchności, a w razie naruszenia tego, całą odpowiedzialność spadnie na osobę lub miejsce utwierdzające akt, który jako uczyniony przeciw ustanowionemu porządkowi, powinien być uważany za nieważny, o czém do tych miejsc postać ukazy; również przez Ukazy dać wiedzieć i wszystkich innych guberniy Izbowi Cywilnym, Głównym i Jeneralnym Sądom, Rządowi Gubernialnym, Wojska Dońskiego wojskowej kancelaryi i Urzędowym miejscom, oraz zawiadomić PP. Zarządzającego Ministerium Spraw wewnętrznych i Bessarabskim obwodem. Grudnia 31 dnia 1827 roku (Z 190 Departamentu).

O tém, że ukaz 1797 Czerwca 15, rozkazujący uważać za ważne te tylko akta, które uczynione są przed datą wydanych wexlow i zobowiązań, odmieniony został przez ustawę o Bankrutach.

Według ukazu JÉGO CESARSKIEY MO-SKI, Rządzący Senat na Powszechném Zebraniu Moskiewskich Departamentów słuchali wyciągu ze sprawy, weszły do tego Zebrania Rządzącego Senatu z 7 Departamentu, z powodu różności zdań PP. Senatorów, a do tego Departamentu przyłanę roku 1825 grudnia 5 z Niżgorodzkiej Izby Cywilney, przez appellacyą Ardatowskiej mieszczanki wdowy Anny i syna jej mieszczanina Mikołaja Kurowych, o uzyskiwanych przez nich i innych kredytorów na zeszyt mieszczaninie, Stefanie Wołonkinie za kredytowemi obligacyami pieniędzy. **R o z k a z a l i:** porównawszy okoliczności tego dzieła z prawami, Rządzący Senat znajduje, że chociaż w 77 artykule 2ey części ustawy o Bankrutach, wyrażono, że kiedy zaprzeczenia nie było, i prawo zastawne nastanie, natenczas we wszystkich zdarzeniach ma ono moc zupełną, i w skutek tego prawa mieszczanie Kurowy proszą o zostawienie w swojej mocy tak prawa zastawnego na dom, jako też kupnego na kramy. Lecz ponieważ ten artykuł, znajdujący się w 2giej części, dla Szlachty wydanej i odnoszący się do nakładanych zaprzeczeń, jak z samego tego artykułu przekonać się można, a na kupieckie długi wydane jest osobne prawidło w 1szej części Ustawy w 104 i 106 artykule, z których w tym ostatnim postanowiono: „Jeżeli hankrut da komu zastaw, albo co z majątku prawnie zastawił, to jest: przed tém, nim się postrzegł w niemożności opłaty i nim odezwały się żądania opłaty; a ten zastaw wartością swoją przechodził sumę, w jakiej zastawiono: tedy, zapłaciwszy pieniądze, ów zakład wziąć pod konkurs i z dalszą bankruta majątnością w swoim czasie sprzedać; a temu, u kogo był zastaw, apłacić sumę zupełną. „W niniejszej zaś sprawie, prawo zastawne na dom, uczynione w roku 1821 grudnia 20 wprzód, niż dopominanie się za wexlem nastąpiło 1822 maja 17; więc podług istotnych słów tego prawa pozwolili kredytorom, jeśli chcą, zapłaciwszy zastawnikowi zupełnie należne podług prawa zastawnego pieniądze z procentami, zostawiony dóm wziąć pod konkurs i od niego już sprzedać, nie podciągając tego zdarzenia pod prawidła 2giej części ustawy Bankruterskiej, o przeżady przez Rząd Gubernialny: gdyż przeżad majątkom kupieckich zostawiona jest samym konkursem. Co się zaś tyczy prawa kupnego na kramy, to, jako po otrzymaniu względem uzyskania dopomniuku przyznane roku 1822 czerwca 17 unikczemnić i te kramy oddać pod konkurs dla sprzedania i rozdzielania między kredytorów. Nakoniec ponowić, wszystkim Sądownictwom, że ukaz roku 1797 czerwca 15, rozkazujący uważać za ważne te tylko akta, które uczynione są przed datą danych wexlow i zobowiązań, odmieniony został przez Ustawę o Bankrutach, późnię wydaną, której artykuły 70, 71 i 72, nakazują za prawem zastawnym wypłacić całą należną sumę z majątku zastawnego, a za innemi pożyczkowemi pismami wypłacać z tego debitorskiego majątku, który po usatysfakcyonowaniu za prawem zastawnym pozostanie. I o tém, jak do Niżgorodzkiej Cywilney Izby z powrotem autentycznej sprawy, tak i do innych takowychże Izb, do miejsc wszystkich Gubernialnych i Obwodowych Rządów, i miejsc urzędowych postać ukazy, i również przez ukazy uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów, Naczelników Guberniy i Naczelników miast; a do Najświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnych ich Zebrań, przesać uwiadomienia. Grudnia 25 dnia 1827 roku (Z 790 Departamentu.)

*Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 18 Kwietnia v s. 1828 Roku.

Ogłoszenie.

2 Zawiadania się wszystkich przybywających i wiejsowych, którzy mają zamiar dawać tu koncerta czasu kontraktów i jarmarku. iż dozwala się codziennie z kolei lecz po południu od godziny 4 do 7, gdyż teatr przedstawiany będzie od godziny 8 do dziesiątej wieczorem.

Wolno drukować Policmeyster Chrzęstowski.

2 Alexander Bernard młodzian dwónastoletni, dostąpiwszy szczęścia w 8mym roku życia swego przed NAYJASNIEYSZĄ CESARZOWAJEYMOSCIĄ MATKĄ talentem swym muzycznym popisywać się, o którym różne gazety i dzienniki jeduomyślną mu pochwałą oddając, wspominają; będzie miał zaszczyt czasu Kontraktów tegorocznych dać się słyszeć, gdzie między innymi własnej pracy kompozycye wykonywać będzie.

Sztuki odegrać się mające jako też czas i miejsce przez Afisze Prześwietney Publiczności doniesione zostaną. Wilno 1828 r. 13 apryla.

Wolno drukować Policmeyster Chrzęstowski.

1 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi niniejszém wzywa życzących na targi w nim odbywać się mające 9, 10 i 11 kwietnia z przetargiem d. 12 tegoż miesiąca na dostawę do robot Windawskiej wodney komunikacyi, w ciągu lata terażniejszego roku robotników (чертажныхъ) w ogóle w jednodniowej proporcji 72350 ludzi, życzący zechcą przybydź na godzinę 9 zrana z dostatecznymi i nieodmiennymi ewikcyami, przy czem objawione będą i warunki na wyżej pomienione dostarczenie.

1 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg niniejszém wzywa życzących na przetarg w nim odbywać się mający dnia 15 terażn. kwietnia na wyrobienie do robot Windawskiej wodney Komunikacyi w sześciu skarbowych zakładach 4,100,000 żelazistej cegły (кирпича железняка), życzący zechcą przybydź do tego Komitetu nieodmiennie w dniu pomienionym na godzinę 9 zrana, z dostatecznymi i żadney wątpliwości niepodpadającymi ewikcyami: po przeysciu bowiem przetargu, zniżenie ceny przyjętem nie będzie, przy czém objawione będą i warunki na wyżej pomienioną dostawę.

Nowe dzieło.

W Redakcyi Kuryera Litewskiego, jest do przedania następujące dzieło:

Starzec do Młodzieńca przez Pana G. F. Niemeyer. Dzieło oryginalnie w języku niemieckim napisane, z trzeciego wydania na polską mowę przełożone, 8 w Wilnie 1828, kop. srebr. 50. Na papierze białym kop. . . . 60

Wolno drukować. Wilno dnia 11 kwietnia 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Gen. Wileń. Radca Kol. i Kawaler.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek zmarłego obywatela Tomasza Jabczarskiego, położony w Wołyńskiej Gubernii w rowieńskim Powiecie we wsi Bystrzycy 214 dusz płci męskiej, zapisanych do rewizji 1816 roku, z urodzonymi po rewizji, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej za-

budowaniem, za nieopłacenie pożyczoney w Magistraturze przez Plenipotentą Obywatela Tadeusza Jabczarskiego Obywatela Ignacego Jan-kowskiego kapitalney summy assygn. 32,000 r. z procentami, dla czego naznaczono terminy do targow 1szy 27. 2gi 30 lipca, a 3ci ostateczny 2 sierpnia terażniejszego 1828 roku; zateń życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć na oznaczone terminy do tej Magistratury z gotowemi pieniędzmi i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz. Dnia 6 kwietnia 1828 r. Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Za Buchaltera Jachno.

Kollegialny Rejestrator Bahrynowski.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niej przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą przeterminowany nieruchomy majątek zmarłego obywatela Radcy Taynego Hrabiego Stanisława Worcela, położony w wołyńskiej gubernii w Rowieńskim Powiecie we wsi Złazném 155 dusz płci męskiej włościan, zapisanych do rewizji 1816 roku, z urodzonymi po rewizji, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, za nieopłacenie pożyczoney w Magistraturze przez plenipotentą Hr. Stanisława Worcela, Gubernialnego Sekretarza Bielskiego kapitalney summy sr. 2280 rub. i assygn. 5975 rub. z procentami, dla czego naznaczono terminy do targow 1szy 27, 2gi 30 lipca, a 3ci ostateczny 2 sierpnia terażn. 1828 roku. Zateń życzący kupić ten majątek, zechcą przybydź na oznaczone terminy do tej Magistratury z gotowemi pieniędzmi i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz. Dnia 6 kwietnia 1828 roku.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Za Buchaltera Jachno.

Kollegialny Rejestrator Bahrynowski.

1 Z postanowienia Synodu Litewskiego, Ewangelicko-Reformowanego uwiadamia się niniejszém: iż tenże Synod w roku terażniejszym 1828 będzie zebrany w Gubernii Wileńskiej w Powiecie Upitskim w miasteczku Birżach i rozpocznie swoje posiedzenia dnia 1 lipca. Wilno datt. 1828 kwietnia 16.

X. Stefan Reczynski, Superintendent Kościołów Ewangelicko-Reformowanych w Wydziale Wileńskim.

2 Magistrat miasta Wilna na oddanie z publiczney licytacyi od nadechodzącego s. Jerskiego terminu w jednoroczną arędowną dzierżawę domu JW. Grafa Mohla w M. Wilnie przy ulicy Subocz pod N. 32 położonego, termina 18, 19 i 20 terażn. mca apryla przeznaczył, i dla tego aby życzący dom takowy wziąć w dzierżawę na oznaczone terminy do Magistratu Wileńskiego przybydź racyli, do tego celu wydaje się niniejsze ogłoszenie. Roku 1828 apryla 14 dnia.

Karol Hurtig R. M. M. W.

Kazimierz Degutowicz Regent M. W.

5 Oświadczenie Imieniem JO. Teofilii, z Graffow Morawskich Xiężney Radziwiłłowej, Ordynatowej Nieświeżskiej i Olyckiej, potem rozwidzionej Generałowej Czernyszew, czyni się w rzeczy następney: zawiwiwszy Oświadcza- jąca się JW. Maryi z Graffow Rzewnskich Jaro- sławowej Grafini Potockiej złotem czer. zł. sztuk 15,179, obezpieczyła tę summę prawem zasta- wuém na dwóch, dożywociu swojemu uległych, w Gubernii Grodzieńskiej, Pcie Lidzkiem leżą- cych folwarkach, Istokach i Sielcu; i na to roku 1814, dnia 13 grudnia n. s. podpisany, i przez Notaryusza Warszawskiego zaświadczony, a dnia 12 tegoż mca i roku v. s. do Akt Ziemstwa Lidz. wniesiony, wydała zastawny zapis. To prawo zastawne, i za oném należną od Oświadcza- jącej się summę, JW. Jarosławowa Grafini Potocka przez umocowaną od siebie JW. Konstancyą z Xiążąt Lubomirskich Hrabinę Rzewuską, Aktém dnia 29 stycznia 1816 roku, przed Aktami Gu- bernii Kijowskiej sporządzonymi, a dnia 27 kwietnia tegoż roku, do Ksiąg Ziemstwa Lidz. przeniesionym, W. Janowi Pradeau-Mazeau byłemu Konsyliarzowi Króla Polskiego, Nego- cyantowi Francuzkiemu cedowała i odstąpiła, któren Aktem dnia 7 lutego 1820 roku, przed Aktami Królestwa Polskiego w Warszawie u- czynionym, do pozyskania od Oświadcza- jącej się JW. Mikołajowi Novossilzoff Rzeczywistemu Tajnemu Stału Rady, Senatorowi Cesarstwa Rossyjskiego, Kawalerowi wielu Orderów, ten dług przekazawszy, onemu wszystkie sobie słu- żące, na rzeczoną summę Akta w oryginałach; na cel zwrócenia onych po uzyskaniu długu de- bitorce, doręczył. JW. Senator Novossilzoff, w moc takowego Aktu, i uczynionego sobie nale- żności zlewku, takowy dług przez lat pięć z funduszow Oświadcza- jącej się w massie zeszłego Xiążęcia Dominika Radziwiłła będących, na których i Ewikeya rzeczzonego zawinięcia była opisaną uzyskując; ony do dnia 30 marca 1824 roku w zupełności, tak w kapitałach jako i procentach odebrał, i po otrzymaniu zupełnego za- spokojenia, prócz kwitow w czasie czynionych ratami wypląt poszczególnie wydanych, i in Archivo będących, nadto jeszcze Aktem dnia 30 stycznia 1826 roku, przy świadectwie Pie- czętarzy w Warszawie podpisanym, tegoż roku dnia 26 kwietnia do ksiąg Ziemskich Powiatow- ych Lidz. wniesionym, Oświadcza- jąca się ogólnie z całego długu wieczyście zakwietowała. Do- bra i kapitały jej, z pod ewikayi za ten dług opisaney, wywolnił. Dokumenta wszystkie, nie raz rzeczony dług upewniające, do Archivum oświadcza- jącej się w oryginałach powrócił, one, jako już zupełnie i we wszystkim zaspokojone, za nie ważne ogłosił, i z Akt eliminować dozwolił, oraz od wszelkiej za onemi odpowiedzialności, tak samą Oświadcza- jąca się jako i jej suk- cessorów, wolnemi i bezpiecznemi być uznał. Za zaś W. Pradeau-Mazeau, doręczając JW. Senatorowi Novossilzoff sobie służące na ten dług oryginalne akta, z onych zostawił u siebie przez Notaryusza zaświadczone kopie, i te dotąd Oświadcza- jącej się powrócone nie zostały, aby więc za temi kopiami W. Pradeau-Mazeau, ani też ktokolwiek w jego osobie, nie z nikim, o dług wspomniany stanowić nie mógł, i jeżeli co uczynił, aby to w nieważności pozostało, Oświadcza- jąca się przez Akt niniejszy daje wiedzieć, ja-

ko z długu JW. Jarosławowej Potockiej zawi- nionego, a potem na osobę W. Pradeau-Mazeau cedowanego, przez niego zaś na własność JW. Senatorowi Novossilzoff ustąpionego, przez wy- pląty z dnia 12 maja 1820 roku czynić się na- poczęte, a z dniem 30 marca 1824 roku ukoń- czono, zupełnie się co do jednego grosza, tak w kapitałach jako i procentach niściła, i na to wy- dane od jej zapisy, po ogłoszeniu zupełney ich nieważności w oryginałach, przy dostatecznem sobie zakwietowaniu, ma sobie zwrócone; i dla tego, ani kopie z onych wzięte, ani ich extra- kta żadnego waloru i znaczenia nigdzie z za- dnego względu mieć nie mogą i nie powinny; których niekzemność przez niniejsze publiczne Oświadczenie do Akt Sądowych zapisujące się, i dla trzykrotnego opublikowania do gazet kra- jowych i zagranicznych podać się mające, ogła- szam, i aby na twierdzy tych kopij w żadne u- kłady i postanowienia z W. Pradeau-Mazeau nikt nie wchodził, ostrzegam. Datt roku 1828 mca lutego 22 dnia. Na mocy Generalnego pełnomocnictwa podpisuję Karol Graff Moraw- ski Generał Major Woysk Ros. Kamerher JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Dworu.

Roku 1828 mca marca 2 dnia przed Ak- tami Grodz. Ptu Lidz. osobisto stanawszy W. Józef Szalewicz Archiwista Grań. Lidzki niniejsze oświadczenie dla zapisania do Xiegi Ma- nifestowej oświadczeń Sądu Grodz. oddał, przy- jąłem, wpisałem, zgodno świadczę Grodz. Lidz. Aktowy Regent Leonard Lipiński.

N. 140. } Takowe Oświadczenie wolno
(L. S.) umieścić w Kuryerze Lit. poświę-
wiadam Alexander Karłowicz
Sędzia Grodzki Lidzki.

Wolno drukować. Wilno d. 4 kwietnia 1828 r. A. Powstański Prezes Kom. Cenz. Wi- leń. Rada Kollegialny i Kawaler.

Na ulicy Zamkowej w domie JW. Piłsuckiego, na przeciw kliniki, jest do sprzedania kocz terazniejszy, i bryczka kryta. Ktoby so- bie żyzył, może onę kupić za pomierną cenę.

Wolno drukować Policmeyster Chrzęstowski.

2 Oświadczenie imieniem W. J. Pani Elżbie- ty z Kosseckich Zarembowey przeciwko WW. Kazimierzowi Strawińskiemu b. Marszał. Ptu Trockiego i Wicentemu Zarembowi mężowi, czyni się w rzeczy następney: Wicenty Zarem- ba wszedłszy ze mną w roku 1827 w małżeń- skie związki, w przeciągu rociomiesięcznego po- zycia roztrwonil większą część mojego wniosku, zlokowanego na procent u W. Kazimierza Stra- wińskiego b. Marszał. Troc., i nakoniec w mie- siącu lutym bieżącego roku wymógł odemnie ob- lig na rub. sr. 200, których nigdy mnie nie zaliczał. Dowiadując się zaś, że W. Strawiński tak mężowi na pomieniony oblig, jako też in- nym osobom okazującym niby moje rewersa, z pozostałego mojego funduszu wydaje pieniądze, przeto gdy wszystkie wymożone odemnie tran- zakta, obligi i karteczki, nie mają żadnego zna- czenia, winnam ostrzedz publiczność i W. Stra- wińskiego, ażeby on za takowemi ani mojemu mężowi ani komukolwiek z mojego funduszu pie- niędzy dawać nie ważył się, i nikt onych naby- wać, które za nie nie znaczące ogłaszam, i że nie akceptując rachunków przez W. Strawiń- skiego wydanej summy obcym osobom i mężo-

Wi mojemu i we wszystkim przedsiębiorząc prawnie czynić kroki, niniejsze zapisując oświadczenie i one własną podpisując ręką. Datt. 1828 roku kwietnia 5 dnia.

Elżbieta z Kosseckich Zarembina.

Wolno drukować. Wilno d. 12 kwietnia 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

2 Niżej podpisany celem uczynienia kredytorom s. p. oycy swojego Satisfakcyi, ogłasza wyprzedaż kamienicy w mieście Wilnie przy Kościele s. Jerskim położonej, zapewniając wszelkie dla nabywcy bezpieczeństwo. Nadto skutkiem danego sobie przyporoczenia zawiadamia, że trzy folwarki o mil 8 od Wilna leżące są od s. Jerzego do zaarędowania, jeden z tych ma dymow gruntowych 50 wysiewu oziminy beczek 50; 2gi ma dymow gruntowych 20, wysiewu beczek 16; 3ci ma dymow gruntowych 18 wysiewu beczek 15; a w każdym wszelkie znajdują się ekonomiczne wygodę, i porządne zabudowanie; niemniej w Kardynalii pod wiadomością mieszkającego tam siédlarza Zylińskiego jest do przedania za mierną cenę, nowa kareta Warszawska w każdym czasie oglądać się mogąca. Ktoby więc życzył sobie wiedzieć o cenie wzmienionej kamienicy i karety, oraz o intracie szczegółowej wyrażonych folwarków; raczy do mieszkania niżej podpisanego w domie Rudolfa na Dominikańskiej ulicy zgłosić się.

Edward Wóynicki Regent Sądu Grodz. Ptu Wileńskiego.

Wolno drukować. Wilno d. 15 kwietnia 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

2 Roku 1828 marca 22 dnia Józef Matusiewicz Rot. W. b. Polskich mieszkający w Ptcie Szawels. żyć przestał. Niżej podpisani synowie tegoż s. p. Matusewicza pozostałą ruchomość przez publiczną licytacją wyprzedali i pieniądze w pewnym ręku zlokowali, oraz registr rozprzedaży urzędownie sporządzony przy oświadczeniu w kancelaryi Ziem. Szawel. złożyli, więc ciż synowie kredytorów, którzy mają pretensy do pozostałego funduszu przez niniejsze ogłoszenie wzywają, aby racyli przybyć do miasta Szawel na dzień 1 7bra tegoż roku dla obliczenia się i rozehrania pozostałości.

Kazimierz Matusiewicz.

Jan Matusiewicz.

Wolno drukować. Wilno d. 12 kwietnia 1828 r. Cenzor N. Jurgiewicz.

Nro. 11783. *Wydział Skarbowy.*

Kommissya Woiewodztwa Krakowskiego

Czyni wiadomo wszystkim chęć kupowania baranów Merinós Saskich, z trzód Królewskich Kieleckich, pochodzących mającym, iż na dniu 12 maja r. b. i w dniach następnych, aż do zupełnego wyprzedania, we wsi Rządowej Bęczków o półtory-mili od miasta Wojewódzkiego ku Bodzentynu odległej, to jest: w Owczarni tamiecznej od godziny 9 rauney odbędzie się publiczna licytacja w celu sprzedania rozmaitych klass baranów, 2. letnich, 3. letnich, w ilości sztuk 512. oraz matek w różnych latach będących sztuk 200, w cenach wedle uczynionej klasyfikacyi, o które Pretendenci w czasie licytacyi zawiadomieni będą, przez Rząd pomierzenie ustanowionych.

Barany te równie jak owce w wełnie sprzedawane będą, a zatem: okrom ustanowionej przez licytacją ich wartości, żądana będzie od kupujących zapłata za wełnę w ilości Zł. p. 18 z barana, Zł. p. 12 z matki pochodząca; przytém grosz 1. tantiemy od złotego jednego opłaconey za barana lub za owce, należytosci dla Owczarzy. Barany po sztuk cztery prócz wyborowych, które po jednemu, matki zaś po sztuk 5, sprzedawane będą. Zyczących sobie zatem tego nabycia na dzień i godzinę oznaczoną zaprasza.

Kielce dnia 22 marca 1828 roku.

Rad. Sta. Nad. Prezes, *Wielogłowski.*

S. *Witkowski.* Za S. J.

3 Kommissya dla wyświecenia funduszów Edukacyynnych na Gubernie Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwod Białostocki ustanowiona ogłasza; iż gdy licytacja na wyprzedaż wającego majątku Pojezuickiego Litwian w Gazecie Kurjera Litewskiego w Numerach 155 r. przeszłego i 1 oraz 2 roku teraz. ogłoszona; nie przyszła do skutku, przeto do takowej licytacyi w Izbie Skarbowey Wileńskiej odbywać się mającej, naznaczone są nowe terminy: *pierwszy* dnia 20, *drugi* 23 a *trzeci* 24 idącego miesiąca kwietnia. Na pomienionym majątku Litwianach w Gubernii Wileńskiej Powiecie Zawileyskim położonym, oparta jest summa szacunkowa rub. sr. 20,833 kop. 53, żądający przeto licytować, podług rozporządzenia Ministerstwa Narodowego Oświecenia, złożyć powinien osobną ewikcyą, wyrównywającą walorowi trzeciej części summy; to jest: z dusz 116 przez Sąd Główny o swobodności poświadczonych. Od kupującego nie wymaga się opłata summy zalicytowanej, lecz wnosić tylko będzie obowiązany procent w dwóch półrocznych terminach na pojezuickie dochody ustanowionych. Inwentarz majątku tego kontrahenci do licytacyi, znajdą do przeyrzenia w Izbie Skarbowey Wileńskiej. Dnia 12 kwietnia 1828 roku.

Członek Kommissyi Jan G. Rudomiński.

Pisarz Michał Dmochowski.

3 Sąd dzielezo-taxatorsko Exdywizorski, na rozdział funduszu s. p. Stanisława Hromyki b. Sędz. Ziem. Nowogr. między pozostałe potomstwo, oraz na uspokojenie długów, tak tegoż s. p. Stanisława Hromyki b. Sęd. Ziem. Nowogr., jak również W. Karoliny z Protasiewiczów Hromykowej Sędz. Ziem. Nowogr., niemniej W. Józefa Hromyki Porucznika Woysk Ross. skutkiem remissy Sądu Ziemskiego Ptu Nowogr. w roku idącym stycznia 16 dnia zaszłey w majątności Ostaszynie nowo murowanym w powiecie Nowogr. w Gubernii Grodzieńskiej ustanowiony, po przeznaczeniu komportacyi tak na Debitorach i Kredytorach wszelkich papierów, dotego Konkursowego interessu należących do Kancellaryi Ziem. Ptu Nowogr. na dzień 1 maja oraz po spełnieniu dalszych czynności pierwszemu terminowi właściwych, na powtórny zjazd dzień 16 augusta tegoż roku naznaczył; iżby przeto osoby interessowane i mając jakiegokolwiek stosunki do funduszów, czy to zesłego Stanisława Hromyki, lub też Józefa Hromyki, tak również Hromykowej, o takowym terminie byli zawiadomieni i swe dopominki do Sądu Ex-

dywizorskiego przez siebie lub przez plenipotentów objawili, gdyż na wszelkich nieprzychodzących kredytorów i pretensorów ammissya zapowiedziana będzie, przez niniejszą awizacyą trzykrotnie ogłaszającą się ostrzeżę. Datt 1828 lutego 28 dnia.

Ignacy Haciski Ziem. ptu Nowogr. Prezyd. i Exdywizor.

Franciszek Wierzbowski Ziem. Ptu Nowog. Sędzia Exdywizor.

Nikodem Kiersnowski Pisarz Ziem. Now. Exdywizor.

Regent Zaborski.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyjnym Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu na usatysfakcyonowanie wierzycieli JW. Michała Kimbara Półkownika dawnych woysk Polskich i Kawalera przeznaczony, w terminie pierwszego zjazdu tąż remissą wskazanym na dniu 5 kwietnia 1828 roku do majątności Albrychtowa w powiecie Szawelskim Gubernii Litewsko - Wileńskiej leżącej przybyły, ufatwiając właściwe takowemu zjazdowi czynności, administracyą funduszów debitora Półkownika Kimbara i dopełnionych przez siebie inwentacyą naznaczył, na tymże Półkowniku Kimbarze oraz do jego funduszów pretensye regulować mogących stronach komportacyą wszelkiego rodzaju massę majątku debitora i na nim opierające się ciężary wyjaśnić zdolnych tranzaktów w kancelaryi Ziemskiej Szawelskiej złożyć się winną zadecydował, wymiar leżącego majątku z potrzebną do lokacyi ziemnych własności dystynkcyą do spełnienia naznaczonym komornikom poruczył, Akta z byłemi tradycyami i dalszego tytułu w majątku JW. Kimbara possessorami za należne do wyexpedyowania po załatwieniu komportacyi i wyścicia persystencyi uznał; a na powtorny zjazd swój do majątku Albrychtowa dzień 23 lipca idącego 1828 r. z upewnieniem na tym terminie oczewistey rozprawy zadeterminował: o jakowem postanowieniu i obowiązku stron po satysfakcyą do tego Sądu odesłanych pod zapowiedzianym Remissą nieobawionych pretensy wiecznym upadkiem w namienionym terminie i miejscu ze wszelką gotowością, stawania, też interessowane strony niniejszą do Gazety Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego w niej umieszczenia podającą się awizacyą zawiadamia.

Grodzki Telszewski i Exdywizy Prezydent Wincenty Zudycki.

Grodzki Upitski Sędzia Exdywizor Alexander Szwoynicki.

Pisarz Grodzki Upitski i Exdywizor Antoni Olechnowicz.

Na mocy rozporządzenia Szlacheckiej Pt. Wileńskiego Opieki dnia 22 miesiąca lutego teraż. r. nastątego, w Domu JW. Franciszka Abramowicza pod N. 205 w Mieście Wilnie przy Wielkiej ulicy położonym, będzie się wyprzedawać z publiczney licytacyi w dniu 20 idącego miesiąca apryla, i następnie każdodziennie, oprócz dni Świątecznych i Tabelnych ruchomość po zesłym Felicyanie Derszkofie Mudy cyny Doktorze pozostała, w obecności nina-

podpisanego od Opieki Szlacheckiej delegowacey go. Życzący przeto nabydź takową ruchomość, zochcą jawnie się na przeznaczony termin do wymienionego domu. 1828 apryla 10 dnia.

Wileński Ziemski Pisarz Józef Naborowski.

3 W domu JW. Wańkowiezow obok Kościoła S. Kazimierza na Wielkiej Ostrobramskiej ulicy w handlu J. P. Wołczaninowa znajduje się nowy transport fajansu fabryki Kijowskiej jako to: talerzy białych N. 1go cena za tuzin i r. sr., równie też serwisow stołowych kolorowych, rozmaitey porcelony i kryształow brylantowanych szkła stołowego w rozmaitych gatunkach, i rozmaitey galanteryi można dostać za pomierną cenę.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3 W kamienicy Sowietnikowey Nowickiej w Mieście Wilnie przy Tatarskiej ulicy, jest do zaarendowania apartament, i osobno kawalerskie pokoje, do tego kuchnia angielska, stajnia, wozownia i sklepy. Ktoby życzył nająć może się z aktorką ngodzić, w tymże domie mieszkającą. 1828 roku apryla 3 dnia.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, ażeby życzący wzięć w arendowaną dzierżawę, znajdującą się przy Gubernialnym Rządzie skarbową drukarnią, jawnie się dla targów do tego Rządu na terminy: iszy 16, 2gi 17 i 3ci 18 maja terażniejszego roku, ze świadectwami tak o swoim prowadzeniu się, jak i o znajomości przezeń drukarskich robot, takoz z dostatecznym zabezpieczeniem akuratnego utrzymywania drukarni i wszystkiego co do niej należy. Dnia 6 kwietnia 1828 r.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz, Radea Honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz. Naczelnik Stołu Hulakin.

2 Na placu Zaykowskiego na brzegu Wilii znajduje się owies do sprzedania małemi częściami, lub ogółem, a o cenie zainformować się można tamże na miejscu lub u właściciela mieszkającego w domu JO. Xcia Puzyny.

Jan Siemaszko.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 Starostwo Pogilbiszki Wileńskiej gubernii w Pcie Wilkomirskim leżące, Naymiliościwiey JW. Jenerałowi Kiszkinowi na lat 12 nadane, zawierające dusz 30 i dochodu rocznego rubli srebrem 366, czyniące, wypuszcza się w dzierżawę 3tnią, 6tnią, gletnią lub 11letnią pod warunkami dla dzierżawey wedle możności naydogodniejszymi; chcący takowe Starostwo zadzierżawić, raczą się skomunikować z JW. Kommandantem Miasta Wilna Jukieczewem mieszkającym w domu Dąmbrowskiego przy ulicy Świętojerskiej.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 13 kwietnia r. sr. 3 r. 77½ k., czer. zł. nowy 11 r. 80 k., imperyał 37 r. k. 75.